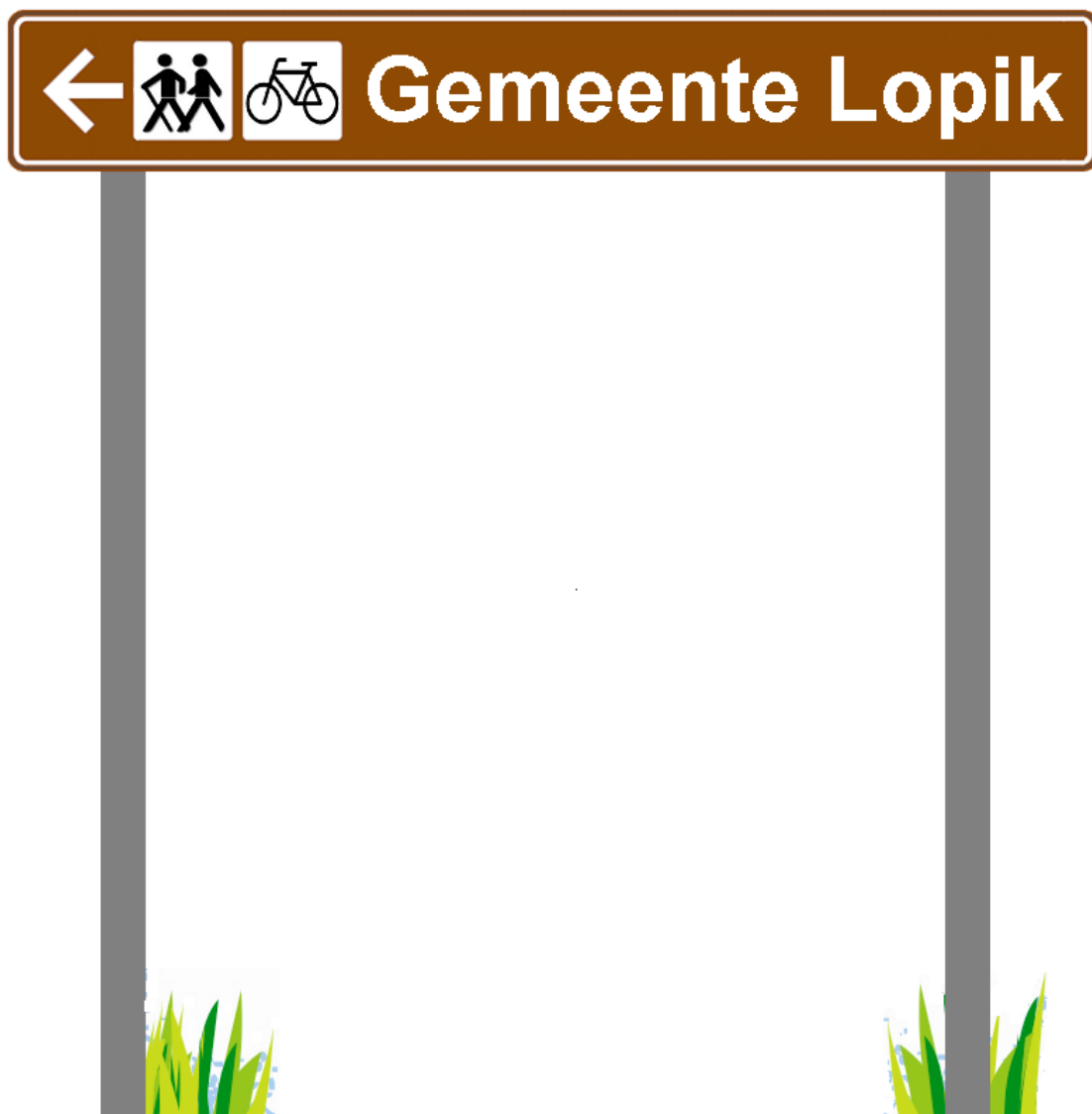

NOTITIE
UNIFORME RECREATIEVE BEWEGWIJZERING
GEMEENTE LOPIK

concept d.d. 30 juni 2015

ACHTERGROND

Aanleiding

In de afgelopen jaren zijn verspreid door de gemeente diverse toeristisch-recreatieve ondernemingen opgericht. Hiermee samenhangend is ook het aantal ongewenste borden gegroeid, met name in het buitengebied. Verschillende ondernemers hebben borden geplaatst langs de openbare weg. Deze borden hebben een willekeurige maat, vorm en kleur, waardoor een wildgroei aan verwijzingen ontstaat. Bovendien kunnen de borden zorgen voor verkeersonveilige situaties. Denk aan bestuurders die plotseling remmen om een onduidelijk bordje te kunnen lezen, of die een bord te laat opmerken en vervolgens keren op een weg die daarvoor eigenlijk te smal en onoverzichtelijk is.

Door het toepassing van uniforme recreatieve bewegwijzering gaan we de willekeur van borden tegen. Ook kunnen we zorgen dat de borden slechts staan op geschikte locaties en duidelijk leesbare verwijzingen vormen. Bovendien stralen we als gemeente uit dat bezoekers welkom zijn. Dankzij verwijsborden vinden bezoekers gemakkelijker hun bestemming en worden passanten geattendeerd op voorzieningen en bezienswaardigheden.

Doel

Deze notitie beoogt het tegengaan van 'landschapsvervuiling' en verkeersonveilige situaties, veroorzaakt door een willekeur van en onrechtmatig geplaatste recreatieve bebording:

- het dient als toetsingskader voor het toestaan en weigeren van aanvragen tot plaatsing van recreatieve bewegwijzering;
- het biedt handvaten voor het uniformeren van de recreatieve bewegwijzering; en
- het schetst randvoorwaarden die helpen de lokale verkeersveiligheid te waarborgen.

Reikwijdte

Deze notitie heeft betrekking op alle wegen die worden beheerd door de gemeente Lopik.

Geldende wet- en regelgeving

Regels met betrekking tot het plaatsen en geplaatst houden van bebording zijn vastgelegd in verschillende wet- en regelgeving. Ten aanzien van de wegen die wij zelf beheren, zijn slechts enkele documenten relevant.

Landschapsverordening provincie Utrecht (Lsv)

De Lsv verbiedt het plaatsen van een bord, vlag, spandoek, reclameobject of informatiezuil in het landelijk gebied, bijvoorbeeld langs wegen, omdat deze het landschap 'vervuilen'. Op dit verbod geldt een aantal vrijstellingen, waaronder voor recreatieve verwijsborden waarvan het model is opgenomen in de Richtlijn bewegwijzering.

Voor de toepassing van de Lsv wordt de afbakening van het landelijk gebied bepaald door de Wegenwet. Voor locaties binnen de bebouwde kom -de kernen zoals vastgelegd in onze bestemmingsplannen- bepaalt de gemeente de regels.

Algemene Plaatselijke Verordening Lopik (APV)

De APV verbiedt de weg of een weggedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, indien het gebruik schade toebrengt of kan toebrengen aan de weg, de bruikbaarheid van de weg belemmert of kan belemmeren, dan wel een belemmering vormt of kan vormen voor het beheer of onderhoud van de weg; of het gebruik niet voldoet aan redelijke eisen van welstand. Het college kan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen ten aanzien van onder meer reclameborden.

Vooralsnog hebben wij geen nadere regels vastgelegd ten aanzien van het plaatsen of geplaatst houden van verwijsborden.

TOETSINGKADER VOOR HET TOEPASSEN VAN RECREATIEVE BEWEGWIJZERING

Aanvragen tot het laten plaatsen en geplaatst houden van recreatieve bewegwijzering worden getoetst op een aantal criteria ten aanzien van het te verwijzen object en de locatie(s) waar de verwijsborden zullen staan. Aanvullend gelden voorwaarden waarmee de aanvrager dient in te stemmen om verwijsborden te mogen plaatsen en geplaatst houden.

Voorwaarden met betrekking tot het te verwijzen toeristisch-recreatieve object:

1. het object betreft een toeristisch-recreatieve voorziening, zoals bedoeld in bijlage 1;
2. het is wenselijk dat het te bewegwijzeren object meer belangstelling trekt;
3. het object voldoet aan alle eisen en voorwaarden krachtens wettelijke voorschriften die op de voorziening of de bestemming van toepassing zijn; en
4. het object is gedurende ten minste zes maanden per jaar toegankelijk voor publiek.

Voorwaarden met betrekking tot de locatie van het verwijsbord:

1. de te plaatsen bewegwijzering heeft geen nadelige invloed op de verkeersveiligheid; het bevordert een verkeersveilige afwikkeling en een zoveel mogelijk ongehinderde doorstroming van het verkeer;
2. voor de te plaatsen bewegwijzering is geen watervergunning vereist, dan wel kan door Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden de vereiste watervergunning worden afgegeven; en
3. ingeval de bewegwijzering wordt geplaatst op particuliere grond van een andere grondeigenaar, heeft de aanvrager toestemming verkregen van de grondeigenaar voor het plaatsen en geplaatst houden van de borden.

Aanvullende voorwaarden waaronder de eigenaar van het te verwijzen object recreatieve bewegwijzering mag plaatsen en geplaatst houden:

1. de aanvrager is bereid zich te houden aan de afspraken betreffende uniforme recreatieve bewegwijzering zoals vastgelegd in deze notitie;
2. de aanvrager is bereid de verantwoordelijkheid op zich te nemen voor onderhoud en beheer van het bord;
3. de aanvrager is bereid de kosten te dragen voor het vervaardigen en laten plaatsen van het bord zoals bepaald in deze notitie, alsook alle toekomstige kosten voor herstel en/of vervangen van het bord;
4. wanneer de grondeigenaar niet langer zijn grond beschikbaar stelt voor het geplaatst houden van het bord, en geen andere geschikte grond wordt gevonden, kan de aanvrager de gemeente hiervoor niet aansprakelijk stellen;
5. de aanvrager is bereid andere verwijs- of reclameborden te verwijderen, voor zover deze strijdig zijn met deze notitie of andere wet- en regelgeving, en gaat hiertoe over voordat de gemeente de recreatieve bewegwijzering bestelt; en
6. de aanvrager verklaart geen andere verwijs- of reclameborden te zullen plaatsen die strijdig zijn met deze notitie of andere wet- en regelgeving.

VORMGEVING RECREATIEVE BEWEGWIJZERING

Voor de toepassing van recreatieve bewegwijzering sluiten we zoveel mogelijk aan bij de 'Richtlijn bewegwijzering' van de CROW. Andere verwijsborden dan voorgeschreven in de richtlijn worden niet toegestaan.

Wanneer de richtlijn ruimte biedt voor verschillende invullingen, maken we een keuze die we consequent toepassen. Hieronder wordt weergegevens wat dit concreet betekent voor de borden die we in de nabije toekomst zullen plaatsen op basis van de nu geldende regelgeving (Richtlijn bewegwijzering 2014).

Bij wijziging van de richtlijn of normering worden nieuwe borden vervaardigd conform de gewijzigde standaard. Wijziging van de richtlijn of normering vormt geen aanleiding tot het voortijdig vervangen van borden.

Bordtype

Conform de richtlijn worden voor verwijzingen naar objecten strokenborden toegepast. Voor verwijzingen naar toeristisch-recreatieve objecten betreffen dit bruine strokenborden met een witte opdruk.

Bordformaat

Wanneer de richtlijn ruimte biedt voor toepassing van verschillende bordtypes, passen we altijd het kleinst toegestane formaat toe. Onderstaande tabel geeft aan welk formaat de strokenborden hebben in verschillende situaties:

<i>Locatie bord</i>	<i>Formaat bord</i>
Erftoegangsweg buiten de bebouwde kom (60km/h)	1500 x 230/350 mm
Gebiedsontsluitingsweg binnen de bebouwde kom (50 km/h)	1500 x 230/350 mm
Erftoegangsweg binnen de bebouwde kom (30 km/h)	1130 x 175/265 mm

Opdruk

Ook ten aanzien van de opdruk wordt de richtlijn gevolgd. Het formaat van de pictogrammen, het lettertype, de lettergrootte, de vormgeving van de pijlen, en de indeling van het bord liggen daardoor al vast.

Pictogrammen

Conform de richtlijn worden per bord maximaal drie pictogrammen toegestaan.

Bij vergelijkbare recreatieve objecten passen we zoveel mogelijk dezelfde pictogrammen toe. Hiertoe houden we een overzicht bij van toegepaste pictogrammen.

Tekst

In de teksten op de borden streven we naar eenheid. Zo hanteren we standaard de term B&B in plaats van Bed and Breakfast om toepassing van onnodig grote borden te voorkomen. Hiertoe houden we een overzicht bij van toegepaste teksten. Wanneer het mogelijk is een verwijzing te plaatsen in één tekstregel, dan heeft dit altijd de voorkeur.

Bevestigingsmateriaal

De strokenborden worden geplaatst op twee buispalen van 2400 x Ø60 mm en bevestigd met twee scharnierklemmen. Indien mogelijk worden meerdere strokenborden op één set buispalen geplaatst, zowel verticaal gerangschikt als ruggelings. Conform de richtlijn mogen aan één set palen maximaal acht strokenborden worden bevestigd, waarvan maximaal zes verticaal gerangschikt.

ALGEMENE REGELS MET BETREKKING TOT HET PLAATSEN EN GEPLAATST HOUDEN VAN RECREATIEVE BEWEGWIJZERING

Locatie van plaatsing

De Richtlijn bewegwijzering hanteert als uitgangspunt dat geen aparte bewegwijzering wordt geplaatst zolang op basis van de algemene geografische bewegwijzering kan worden gereden naar de geografische bestemming waar het object is gelegen of waarmee het object wordt geassocieerd. Pas op het punt waarop de route naar het object hiervan afwijkt, start de toeristische bewegwijzering.

Wanneer we dit uitgangspunt volgen, zou de recreatieve verwijzing naar enkele recreatieve voorzieningen moeten aanvangen bij de provinciale weg. De provinciale regelgeving biedt hiervoor echter geen of nauwelijks ruimte. Op basis van de provinciale 'beleidsregels voor het plaatsen, hebben en in stand houden van objectbewegwijzering' d.d. 16 augustus 2011 is enkel bewegwijzering mogelijk naar objecten die beschikken over een eigen toegangsweg op de provinciale weg met het karakter van een openbare weg. Voor voorzieningen die niet direct aan de provinciale weg zijn gelegen geldt dat deze tenminste een bovenlokaal karakter hebben met minimaal 60.000 bezoekers op jaarbasis.

De ondernemer dient daarom zelf te zorgen dat bezoekers tot aan de lokale hoofdweg worden geleid, bijvoorbeeld via informatie op de eigen website.

Wanneer te verwijzen objecten zijn gelegen langs een lokale hoofdweg, worden enkel erftoegangsborden toegestaan. Wanneer te verwijzen object niet zijn gelegen aan een lokale hoofdweg, mogen verwijsborden worden toegepast vanaf de hoofdweg. Per situatie bepaalt de gemeente in overleg met de eigenaar van het te verwijzen object, langs welke route de bewegwijzering plaatsvindt.

Voor elk bord wordt de meest geschikte locatie gekozen. De aanvrager kan hiertoe een voorkeur aangeven, maar uiteindelijk beslist de gemeente waar de borden staan. De Richtlijn bewegwijzering is hierin leidend. Aanvullend wegen verkeersveiligheid, eventuele eisen van het HDSR en grondeigendom mee in de exacte locatiebepaling. Indien de grond waarop de borden worden geplaatst, geen publieke grond betreft en geen eigendom is van de aanvrager, dient de aanvrager zelf toestemming te verkrijgen van de grondeigenaar en hiervan bewijs te overleggen.

In principe geldt voor alle recreatieve verwijsborden dat deze worden geplaatst op 25 meter afstand van de zijweg die bezoekers van het verwezen object worden geacht te nemen. Alleen bij erftoegangswegen binnen de bebouwde kom, e.i. in 30-kilometerzones, kan een bord desgewenst iets dichterbij de zijweg worden geplaatst. De minimale afstand tussen het verwijsbord en de zijweg is dan tien meter.

Ongeschikt locaties

Naar objecten aan de noordzijde van de Benschopperwetering in Benschop, Polsbroekerdam en Polsbroek wordt verwezen vanaf de dichtstbijzijnde autobrug(gen) langs de hoofdrijbaan. Naar deze objecten wordt niet aanvullend verwezen via een erftoegangsbord, omdat hiervoor vaak geen geschikte plaats bestaat. Ook op andere locaties in de gemeente is soms geen geschikte plaats voor recreatieve bewegwijzering.

Samengestelde strokenborden

Indien mogelijk worden verschillende strokenborden aan één set buispalen bevestigd. Wanneer dat mogelijk is, en niet ten koste gaat van de verkeersveiligheid, worden de borden ook uit twee richtingen leesbaar op één palenset bevestigd.

Aantal borden

Wanneer het te verwijzen object is gelegen langs een lokale hoofdweg, worden enkel erftoegangsborden toegestaan. Objecteigenaren in het buitengebied kunnen derhalve maximaal twee strokenborden laten plaatsen, zodat de verwijzing uit beide rijrichtingen leesbaar is. Een ondernemer is uiteraard vrij alleen een bord te laten plaatsen richting de meest gebruikelijke aanrijdroute.

Wanneer het te verwijzen objecten niet is gelegen aan een lokale hoofdweg, mogen verwijsborden worden toegepast vanaf de hoofdweg. Per situatie bepaalt de gemeente het maximaal aantal borden op basis van de meeste ideale aanrijdroute. Doorgaans zal dit de route zijn met de minste afslagen, dan wel de route die het veiligst of best begaanbaar is.

Kosten van vervaardiging en plaatsing

De kosten voor het laten vervaardigen van een verwijsbord worden volledig doorbelast aan de eigenaar van het object waarnaar het bord verwijst. De plaatsingskosten berekenen we voor 75% door, omdat de plaatsing van borden soms kan worden gecombineerd. Op deze manier worden aanvragers zo gelijk mogelijk belast voor de aanschaf van hun verwijsbord. Onderscheid in kosten wordt alleen gemaakt op basis van de afmetingen van de borden. De kosten voor het vervaardigen en plaatsen van één recreatief verwijsbord, zoals die bij de eigenaar van het te verwijzen object in rekening worden gebracht, zijn als volgt:

Afmeting bord*	Kostprijs excl. btw.**
1130 x 175 mm	€ 230,-
1130 x 265 mm	€ 250,-
1500 x 230 mm	€ 265,-
1500 x 350 mm (?)	€ 305,-

* Eerder in deze notitie is weergegeven in welke situatie welk bordformaat wordt toegepast.

** Bovenop deze kostprijs wordt btw in rekening gebracht conform de daarvoor geldende normen.

Wanneer verzendkosten in rekening worden gebracht voor de levering van de borden, belasten we deze kosten door aan de aanvrager.

Eigendom van de borden en bevestigingsmaterialen

De borden zijn eigendom van de eigenaar van het te verwijzen object.

De buispalen en klemmen waarmee de borden worden bevestigd, worden geleverd door en blijven eigendom van de gemeente.

Beheer en onderhoud van de borden

De eigenaar van het te verwijzen object is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van het bord dat naar dit object verwijst. Dit houdt in dat hij:

- dient te zorgen dat de tekst en de pictogrammen op het bord te allen tijde leesbaar zijn;
- bij het meldpunt van de gemeente melding maakt wanneer schade aan het bord is ontstaan of toegebracht, dan wel wanneer het bord is verdwenen; en
- de kosten draagt voor herstel of vervanging van het bord in geval van vernieling, verdwijning of noodzakelijke, dan wel gewenste vervanging.

Wanneer de gemeente kosten maakt voor renovatie of vervanging van het bord worden deze voor 100% doorbelast aan de eigenaar van het verwezen object.

PROCEDURES

Hieronder worden de procedures beschreven voor het aanvragen, toewijzen en plaatsen van recreatieve bewegwijzering; voor het beheer en onderhoud van de borden; voor het laten herstellen en/of vervangen van de borden; en voor het verwijderen van de borden.

Aanvragen, toewijzing en plaatsing van recreatieve bewegwijzering

- De eigenaar van het te verwijzen object vraagt het verwijsbord aan bij de gemeente en stemt in met de voorwaarden. Hij maakt hiervoor gebruik van het 'aanvraagformulier recreatieve bewegwijzering', zie bijlage 3.
- De gemeente beoordeelt of de locatie geschikt is voor het plaatsen van recreatieve bewegwijzering en verzorgt eventueel de benodigde toestemming van andere belanghebbende overheden zoals het waterschap of de provincie.
- De gemeente bestelt het bord en de benodigde bevestigingsmaterialen bij de leverancier, en verzorgt -na levering van alle benodigde materialen- de plaatsing van het bord.
- Na plaatsing van het bord verstuurt de gemeente de factuur voor vervaardiging en plaatsing van het bord naar de aanvrager.

Beheer en onderhoud

- De eigenaar van het verwijsbord is verantwoordelijk voor het leesbaar houden van het bord. Indien het bord is bevuild, maakt de eigenaar deze schoon.
- Wanneer de eigenaar nalaat te zorgen dat het bord leesbaar blijft, zal de gemeente hiervoor zorg dragen en de kosten in rekening brengen bij de eigenaar.
- Indien het bord op eigen grond staat, zorgt de eigenaar dat het zicht op het bord vanaf de openbare weg niet wordt belemmerd.
- Indien de onderliggende grond een andere particuliere grondeigenaar heeft, maakt de eigenaar van het verwijsbord afspraken met de grondeigenaar over het grondbeheer ten behoeve van de leesbaarheid van het verwijsbord.
- In veel gevallen is de gemeente of een andere overheid verantwoordelijk voor het onderhoud van de onderliggende grond. Indien het zicht op het bord vanaf de weg wordt belemmerd door openbaar groen, meldt de ondernemer dit bij de gemeente.

Herstel en vervanging

Bij schade aan of diefstal van het bord meldt de eigenaar dit aan de gemeente. In overleg regelt de gemeente het herstel of de vervanging van het bord. De hiermee gemoeide kosten zijn voor de ondernemer.

Verwijdering

Binnen een maand nadat het verwezen object de toeristisch-recreatieve functie verliest, kondigt de eigenaar dit schriftelijk aan bij de gemeente. De gemeente verwijdert vervolgens het verwijsbord. De eigenaar kan het bord vervolgens afhalen bij de gemeente. Ingeval de eigenaar het bord niet afhaalt, zal de gemeente het bord afvoeren.

BEGRIPSVERKLARING

Bebouwde kom

Het begrip bebouwde kom kan op meerdere manieren worden geïnterpreteerd. De 'bebouwde kom' volgens de Wegenverkeerswet verschilt qua toepassing en begrenzing van de 'bebouwde kom' zoals deze is bedoeld in de Wegenwet.

Tenzij anders vermeld, hanteren we in deze notitie het begrip 'bebouwde kom' zoals het is bedoeld in de Wegenverkeerswet. Of een locatie binnen of buiten de bebouwde kom ligt, wordt daarmee bepaald door de maximum rijsnelheid ter plaatste. Conform de Richtlijn bewegwijzering is de maximum rijsnelheid namelijk bepalend voor de afmeting van een verwijsbord en de toegepaste lettergrootte. De begripstoepassing in deze notitie wijkt daarmee af van de bebouwde kom zoals deze is vastgelegd in onze bestemmingsplannen.

Erftoegangsweg

Weg bedoeld voor het toegankelijk maken van erven. Erftoegangswegen liggen in een zone waarbij de verblijfsfunctie domineert. (*Bron: CROW*)

Deze wegen komen binnen en buiten de bebouwde kom voor. Voor de toepassing van deze notitie onderscheiden we erftoegangswegen op basis van de maximum snelheid. Alle wegen buiten de bebouwde kom, die in beheer zijn van de gemeente Lopik, zijn erftoegangswegen. Dit zijn de wegen waar 60 km/h de maximaal toegestane snelheid is. Binnen de bebouwde kom zijn dit in onze gemeente de wegen waar maximaal 30 km/h mag worden gereden.

Gebiedsontsluitingsweg

Weg waar op weglakken het doorstromen prevaleert en op kruispunten het uitwisselen. Deze wegen komen binnen en buiten de bebouwde kom voor. (*Bron: CROW*)

De gebiedsontsluitingswegen buiten de bebouwde kom worden in Lopik niet beheerd door de gemeente, en vallen niet binnen de reikwijdte van deze notitie. Gebiedsontsluitingswegen binnen de bebouwde kom zijn de wegen waar de maximaal toegestane snelheid 50 km/h is.

Toeristisch-recreatieve voorziening

Een toeristisch-recreatieve voorziening is een voorziening die door aard, omvang en wijze van beheer is ingesteld op bezoek door recreanten en/of toeristen of een vergelijkbare publieksfunctie heeft. (*Bron: CROW*)

OVERZICHT TOERISTISCHE RECREATIEVE VOORZIENINGEN

Het volgende overzicht van toeristisch-recreatieve voorzieningen geeft een beeld bij het type voorzieningen waarnaar we recreatieve bewegwijzering wenselijk achten. Het betreft geen limitatieve opsomming, noch is opname in dit overzicht garantie voor het in aanmerking komen voor een verwijsbord. Per aanvraag wordt beoordeeld of het wenselijk is het betreffende object op te nemen in het systeem van uniforme recreatieve bewegwijzering. Het toetsingskader op pagina 3 van deze notitie is hierbij leidend.

Categorie	Type voorzieningen
Verblijfsrecreatie	Bungalowpark Camperplaats Camping Groepsaccommodatie Kampeerboerderij Stacaravanterrein
Horeca	Bed & Breakfast Café Café-restaurant Hotel Lunchroom Partycentrum Pension Restaurant Theehuis
Dagrecreatie	Bezoekerscentrum Dagcamping Dagrecreatieterrein Dorpshuis Jachthaven Kerk Kinderboerderij Molen Monument Natuurgebied Natuurtuin Rondvaart (aanlegplaats) Speeltuin Streekproducent* (e.g. kaasboerderij of landwinkel) Museum Uitzichtpunt Wellnessvoorziening
Sport	Bowlingcentrum/kegelbaan Midgetgolfbaan Sporthal Sportpark Startpunt wandel-/fiets-/kanoroute

* Verkoop streekproducten aan en openstelling voor publiek

AANVRAAGFORMULIER RECREATIEVE BEWEGWIJZERING
GEMEENTE LOPIK

Gegevens toeristisch-recreatief object

Naam en/of omschrijving: _____

Adres:: _____

Gegevens aanvrager

Naam: _____

Adres: _____

Telefoonnummer: _____

E-mailadres: _____

Relatie tot het te verwijzen toeristisch-recreatieve object: _____

Gegevens ten behoeve van de facturatie (indien afwijkend van gegevens aanvrager)

Naam: _____

Adres: _____

Gegevens plaatsingslocatie 1^e bord

Kadastraal adres (e.g. JVD B 3429): _____

Naam grondeigenaar: _____

Adres grondeigenaar: _____

Gegevens plaatsingslocatie 2^e bord

Kadastraal adres (e.g. JVD B 3429): _____

Naam grondeigenaar: _____

Adres grondeigenaar: _____

Bij deze aanvraag dient u de volgende bijlagen aan te leveren:

- ❑ Overzicht van de gegevens van andere gewenste plaatsingslocaties (kadastraal adres en gegevens grondeigenaar), indien meer dan twee borden nodig zijn.
- ❑ Plattegrond waarop het toeristisch-recreatieve object en de beoogde locatie(s) van het(/de) verwijsbord(en) duidelijk worden weergegeven.
- ❑ Toestemmingsverklaring grondeigenaar voor medegebruik grond ten behoeve van recreatieve bewegwijzering, indien van toepassing.

Door ondertekening van dit aanvraagformulier stemt u in met alle voorwaarden zoals opgenomen in de 'Notitie recreatieve bewegwijzering gemeente Lopik', waaronder het kostenplaatje, de verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud, en het verwijderen van eventuele andere reclame- en verwijsborden, voor zover deze in strijd zijn met bestaande of toekomstige regelgeving.

Datum van ondertekening: _____

Handtekening aanvrager: